

Jakie wsparcie oferuje geodetom Tarcza Antykryzysowa 4.0?

Jeszcze więcej cyfryzacji

Czwarty rządowy pakiet przepisów, które mają pomóc firmom i obywatelom radzić sobie z gospodarczymi skutkami pandemii koronawirusa, wprowadził kilka ważnych zmian specjalnie dla branży geodezyjnej.

Jerzy Królikowski

Zapisy tzw. Tarczy 4.0 ukryto w ustawie o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (DzU poz. 1068). Ta myśląca i trudna do zapamiętania nazwa bierze się stąd, że najważniejszą zmianą, jaką wprowadza ten akt, są tzw. wakacje kredytowe. Podobnie jak trzy poprzednie pakiety antykryzysowe, tak i ten procedowano szybko ścieżką legislacyjną – rząd przyjął projekt pod koniec maja, a już 24 czerwca przepisy weszły w życie. Tarcza zmienia aż 47 różnych ustaw, w tym *Prawo geodezyjne i kartograficzne*.

• Upowszechnić operat elektroniczny

Nowością, która na stałe wejdzie do *Pgik*, jest art. 42 ust. 4. Zgodnie z nim „osoby wykonujące samodzielne funkcje w dziedzinie geodezji i kartografii mogą poświadczać za zgodność z oryginałem sporządzone przez siebie kopie protokołów, map i innych dokumentów, które podlegają przekazaniu do PZGiK wraz z wynikami prac geodezyjnych”.

Co kryje się za tym zapisem? Jak wyjaśniają autorzy projektu, brak takiej regulacji był najważniejszą przeszkodą we wprowadzeniu pełnego elektronicznego obiegu dokumentów będących wynikiem prac geodezyjnych. Dotychczasowe przepisy praktycznie uniemożliwiały bowiem objęcie operatem elektronicznym wszystkich rodzajów prac. Istniejący podział operatów na elektroniczne i nieelektroniczne zwiększa też koszty organizacyjne prowadzenia zasobu, gdyż operat papierowy musi być zeskanowany przez pracowników PODGiK przed włączeniem do bazy zasobu. Nowy przepis pozwoli zatem wykonawcy przygo-

tować całkowicie elektroniczny, spójny dokument, uwierzytelniony w całości przez siebie. Wprowadzenie już dziś praktykuje się przyjmowanie operatów elektronicznych, ale związane z tym przepisy wymagają interpretacji, co stanowi barierę organizacyjną i mentalną. Nowy zapis ujednotoci tę procedurę i pozwoli podnieść realizację e-usług dotyczących geodezji na nowy poziom automatyzacji – wyjaśniono w uzasadnieniu projektu.

– Chodzi o to, aby materiały, które są przygotowywane w trakcie prac geodezyjnych, mogły funkcjonować już tylko w postaci elektronicznej. Żeby nie było takiej absurdalnej sytuacji, że geodeta przygotowuje dokumentację w postaci elektronicznej, potem musi ją wydrukować, aby przekazać do urzędu, a urząd, żeby też być cyfrowy, zaczyna później ten papier skanować – wyjaśniał GGK Waldemar Izdebski podczas czerwcowej konferencji poświęconej zmianom w procesie inwestycyjno-budowlanym.

• Epidemiczne przyspieszenie nowelizacji

Tarcza 4.0 zawiera ponadto przepisy przyspieszające wejście w życie niektórych zmian przewidzianych w nowelizacji *Pgik* uchwalonej w maju br., która ma zacząć obowiązywać 31 lipca (patrz GEO-DETA 6/2020). Zgodnie z propozycją rządu na czas epidemii:

1. Zawieszony zostaje obowiązek zgłaszania prac geodezyjnych polegających na tyczeniu budynków lub sieci uzbrojenia terenu i przekazywania ich wyników do PZGiK (od sierpnia będzie całkowicie zniesiony). Do zgłoszeń dokonanych przed wejściem w życie Tarczy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Zawieszono zostaje pobieranie opłat, wydawanie licencji oraz wystawianie dokumentów obliczenia opłaty za zbiory: ortofotomapy, rejestru osnów (zarówno podstawowych, jak i szczegółowych),

działek ewidencyjnych w zakresie ich identyfikatorów i geometrii oraz budynków w zakresie ich identyfikatorów, geometrii i rodzaju według Klasyfikacji Środków Trwałych. Dodajmy, że majowa nowelizacja *Pgik* przewiduje pełne uwolnienie zarówno tych rejestrów, jak i danych wysokościowych oraz BDOT10k.

3. Prace można zgłaszać do 10 dni roboczych po ich rozpoczęciu. Majowa nowelizacja *Pgik* przewiduje z kolei 5 dni – taki też termin będzie obowiązywać po zniesieniu stanu epidemii.

4. Stosując środki komunikacji elektronicznej, ODGiK ma obowiązkowo informować wykonawcę prac geodezyjnych o wyniku weryfikacji nie później niż dzień roboczy po sporządzeniu protokołu.

5. Zamiast urzędowego uwierzytelnienia wykonawca może umieścić na mapie do celów projektowych lub mapie z inwentaryzacji powykonawczej oświadczenie o uzyskaniu pozytywnego wyniku weryfikacji. Oświadczenie takie ma zawierać treść „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, a także dane identyfikujące zgłoszenie pracy, w tym: nazwę organu SGiK, który otrzymał zgłoszenie, wykonawcę prac, imię i nazwisko oraz numer uprawnień zawodowych kierownika prac, a także numer oraz datę sporządzenia dokumentu potwierdzającego wynik pozytywnej weryfikacji. W Tarczy 4.0 zawarto ponadto zapis, który wprost zezwala na wykorzystanie tak opatrzonych dokumentów w procesie budowlanym. W ocenie autorów projektu wpłynie to pozytywnie na przyspieszenie procesu budowlanego oraz zmniejszy ryzyko rozprzestrzeniania się epidemii dzięki ograniczeniu konieczności kolejnej wizyty wykonawcy w ODGiK. Przypomnijmy, że majowa nowelizacja na dobre znosi uwierzytelnianie, a w jego miejsce wprowadza obowiązkowe i bezpłatne klauzulowanie. Jednocześnie zamiast urzędowej pieczęci wykonawca

może opatrzyć dokument wspomnianym oświadczeniem.

• Ułatwienia w zamówieniach publicznych

Uwagę warto również zwrócić na propozycje dotyczące zamówień publicznych. Wykonawcy prac geodezyjnych sygnalizują, że obostrzenia wprowadzone w związku z epidemią utrudniają im realizację niektórych przetargów, np. na modernizację EGİB. Niestety, w takim przypadku zamawiający nie zawsze są gotowi renegocjować umowę, by np. przedłużyć termin jej wykonania. Według dotychczasowych przepisów taka zmiana warunków kontraktu była fakultatywna, natomiast teraz staje się obowiązkowa.

Ustawa wyłącza ponadto na czas epidemii możliwość dokonywania przez zamawiającego potrąceń z wynagrodzenia wykonawcy (lub z innych jego należności) kar umownych na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. By jednocześnie zabezpieczyć interesy zamawiającego, zaproponowano czasowe wstrzymanie rozpoczęcia lub zawieszenie biegu terminów przedawnienia powyższych roszczeń.

Tarcza 4.0 zwalnia też zamawiającego z obowiązku żądania wadium dla przetargów powyżej progów unijnych. W przypadku umów zawieranych na okres dłuższy niż rok ustawa wprowadza obowiązek wypłaty wynagrodzenia w częściach, po wykonaniu części umowy, lub udzielenia zaliczki. Tarcza 4.0 obniża ponadto dopuszczalną wysokość zabezpieczenia należytego wykonania

umowy do 5% wartości oferty (dotychczas było to 10%). Przepisy pozwalają również zamawiającemu na dokonywanie częściowego zwrotu zabezpieczenia po wykonaniu części zamówienia, o ile taką możliwość przewidziano w SIWZ.

• Kiedy praca zdalna?

Na okres epidemii wielu pracowników – również w firmach geodezyjnych – pracuje w trybie zdalnym, dlatego Tarcza 4.0 wprowadza dodatkowe regulacje w tym zakresie. Po pierwsze, ustawodawca zawęził możliwości wykonywania pracy z domu do osób posiadających odpowiednie umiejętności oraz możliwości techniczne i lokalowe – sprawdzenie tych warunków należy do obowiązków pracodawcy. Przedsiębiorstwo powinno także zapewnić stosowne środki i materiały oraz obsługę logistyczną. Po drugie, pracodawca może wydać polecenie ewidencji czynności wykonywanych zdalnie, daty wykonania i czasu ich trwania w formie przez niego określonej, a pracownik ma obowiązek prowadzenia takiej ewidencji. Pracodawca w każdym czasie może również cofnąć polecenie wykonywania pracy zdalnej. Ustawodawca ogranicza odpowiedzialność za BHP pracy zdalnej do środków i materiałów do pracy, które pracodawca dostarcza.

• Ułatwienia dla pracodawcy, przedsiębiorcy i samorządu

W Tarczy 4.0 przewidziano też kilka rozwiązań, które na czas epidemii mają ulżyć pracodawcom, choć część organizacji związkowych podkreśla, że mogą

one uderzać w prawa pracowników. To między innymi:

- ograniczenie odpraw, odszkodowań oraz innych świadczeń pieniężnych wypłacanych przez pracodawcę pracownikowi w związku z rozwiązaniem umowy o pracę do kwoty 10-krotności minimalnego wynagrodzenia,

- możliwość zawieszenia niektórych obowiązków dotyczących zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i innych funduszy mających socjalny charakter,

- nowe możliwości wysłania pracowników na zaległy urlop,

- możliwość obniżenia wymiaru czasu pracy pracownika lub objęcia go przestojem ekonomicznym w przypadku istotnego wzrostu obciążenia wynagrodzeń u pracodawcy (tj. gdy stosunek kosztów wynagrodzeń pracowników do przychodów osiągniętych przez firmę wzrośnie o przynajmniej 5 proc. miesiąc do miesiąca).

Przedsiębiorcy powinni także zwrócić uwagę na wprowadzenie uproszczonego postępowania restrukturyzacyjnego, które umożliwia dłużnikowi podjęcie negocjacji z wierzycielami bez konieczności formalnego otwierania postępowania przez sąd, a także na możliwość zwolnienia z części opłaty za użytkowanie wieczyste.

W Tarczy jest też coś dla samorządów. W ustawie zapisano bowiem kilka różnych propozycji, które mają poprawić ich sytuację finansową. Dotyczy to m.in.: złagodzenia reguł zadłużania się i opłacania „janosikowego” czy zwiększenia udziału finansowego starostw w dochodach z gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa. ■

Komentarze czytelników Geoforum.pl do wiadomości o Tarczy Antykryzysowej 4.0 dla geodezji

~geo | 2020-05-25 08:10:06

Nareszcie ktoś myśli w zakresie przepisów geodezyjnych. Na co oddawać jakieś sterty materiałów papierowych w formie tzw. operatów technicznych, skoro dąży się do cyfryzacji? Urzędnik będzie miał lżej, bo skanować nie będzie trzeba.

~geo | 2020-05-25 08:11:49

Idą czasy, gdzie do ośrodka dokumentacji geodezyjnej nie trzeba będzie jako wykonawcy pracy geodezyjnej w ogóle wchodzić. Piękna sprawa! Sądzę, że zwiększy to komfort psychiczny wykonawców. Bravo GGK!

~też geodeta | 2020-05-25 08:22:07

No, w sumie pięknie, ale już widzę te mapy wykonane na kolanie poświadczane przez niektórych geodetów dla klientów i brak operatu z pomiaru w ośrodku. Bo

już nie było czasu, żeby go skompletować i przekazać. Bo trzeba lecieć następną mapkę robić.

~Niesamowite | 2020-05-25 09:55:52

No, nie powiem, Panie GGK, wreszcie coś dla geodetów! Ten pomysł podoba mi się 100 razy bardziej niż jakieś oświadczenia zamiast klauzul. Teraz wreszcie będzie można przyciskać powiaty, żeby przyjmowały operat w wersji cyfrowej.

~jacek | 2020-05-26 16:45:11

Czy z art. 26 projektu, w którym do ustawy Pgik dodaje się przepis w brzmieniu „Osoby wykonujące samodzielne funkcje w dziedzinie geodezji i kartografii mogą poświadczać...”, na pewno wynika to, czym się chwali GGK? Literalnie ten przepis daje prawo autorowi dokumentów przekazywanych do zasobu do sporządzenia

ich kopii i poświadczania ich za zgodność z oryginałem. Tylko po co?

~Neutralny | 2020-05-27 23:50:23

Czytam, czytam i chyba nie rozumiem. „Proponowane umożliwienie uwierzytelnienia wymienionych dokumentów przez geodetę sprawi, że geodeta może przygotować całkowicie elektroniczny, spójny dokument, uwierzytelniony w całości przez wykonawcę prac”. Zatem kto co uwierzytelnia? Geodeta uwierzytelnia dokumenty, aby wykonawca mógł uwierzytelniać operat? Czym się różni uwierzytelnienie dokumentów (uzasadnienie ustawy) od poświadczania ich kopii (tekst ustawy)? Dodatkowo ktoś tutaj przeplata pojęcie geodety z wykonawcą prac. Ciekawa będzie konfrontacja tego przepisu z rzeczywistością.

Wybór i skróty redakcji